

Številka: 47/2023-ML

Datum: 12. 1. 2023

REPUBLIKA SLOVENIJA
KABINET PREDSEDNIKA VLADE RS
dr. Robert GOLOB, predsednik
Gregorčičeva ulica 20-25, Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
mag. Bojan KUMER, minister
Langusova 4, Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
Gospod Matjaž HAN, minister
Kotnikova 5, Ljubljana

Spoštovani,

Kot smo seznanjeni, namerava Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pristopiti k spremembi Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (UL RS 163/22; v nadaljevanju: ZPGOPEK) tudi glede na sprejeto Uredbo o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja (UL RS 167/22), katera določa najvišjo drobnoprodajno ceno omejene količine električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so končni odjemalci.

Glede na razmere na področju cen električne energije Trgovinska zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije in Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, ki smo podpisniki tega dopisa, pozdravljamo sprejem vladne uredbe, ki je pod določenimi pogoji omogočila zamejitev cen električne energije za MSP, vendar pa žal kljub drugačnemu dogovoru na sestanku predstavnikov celotnega gospodarstva s predsednikom Vlade RS dne 20.12.2022, da poiščemo za vsa podjetja ne glede na njihovo velikost t.i. kompromisne rešitve, ugotavljamo, da uredba ne vključuje velikih podjetij, ki so v izredno težki situaciji in tudi v izrazito neenakopravnem položaju na trgu, tako domačem kot tujem. Zato smo predhodno že predlagali razširitev navedene uredbe tudi na skupino velikih podjetij.

Želimo vas ponovno opozoriti, da je v ospredju že problem likvidnosti velikih podjetij zaradi večkratnih dvigov cen na računih za električno energijo in plina, pri MSP pa tudi na računih visokih cen plina, ki jih prejema/bodo prejela podjetja v plačilo s strani dobaviteljev, in to veliko prej, kot pa bodo dobila nakazano pomoč s strani SPIRIT po ZPGOPEK. Poudarjamo, da rezerv v gospodarstvu ni, podjetja brez zadostne pomoči ne bodo uspela poravnati obveznosti iz naslova tako visokih povišanj cen energentov, ob tem pa je potrebno z zakonom bolj odločno nasloviti problem z likvidnostjo v prvem tromesečju, pred prejemom pomoči po ZPGOPEK. Prvo izplačilo pomoči se izvede šele do 31. marca 2023 za obdobje od 1. januarja 2023 do vključno 31. marca 2023, in sicer v višini 80 odstotkov višine pomoči za posamezno izplačilo.

Zato vztrajamo, da aktualna sprememba Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (ZPGOPEK) vključi naslednje rešitve, ki bodo podjetjem vsaj nekoliko omilila težave in jim omogočila nekoliko bolj primerljiv položaj na trgu:

- da se v okviru ZPGOPEK določi, da cena električne energije, ki jo dobavitelji zaračunajo velikim podjetjem, v letu 2023 ne sme preseči 340 EUR/MWH, saj se edino v tem primeru preko modela subvencij, omogoči, da tudi ta podjetja pridejo vsaj do nekoliko bolj konkurenčnih cen električne energije,
- da se v okviru ZPGOPEK določi, da cena plina, ki jo dobavitelji zaračunajo velikim podjetjem in MSP, ne sme preseči trikratnika povišanja cene, saj se edino v tem primeru preko modela subvencij, omogoči, da ta podjetja pridejo vsaj do nekoliko bolj konkurenčnih cen plina,
- nujno je v okviru ZPGOPEK nasloviti problem likvidnostnega krča. Kot možni rešitvi predlagamo, da se v ZPGOPEK vključi določba, da se prvo plačilo za električno energijo za velika podjetja in plin za velika podjetja in MSP izvede s strani podjetja, ki je prejemnik pomoči, šele po prejemu prvega izplačila pomoči s strani SPIRIT. Kot drugo možnost pa predlagamo, da se v zakonu določi primerno dolge plačilne roke (90 dni), ki bodo omogočili, da bodo podjetja račune za električno energijo in plin plačala lahko šele po prejemu pomoči s strani SPIRIT.

Ob navedenem podajamo tudi pobudo, da se trajanje veljavnosti Uredbe o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja (MSP), ki velja do 30. junija 2023, podaljša do 31. 12. 2023. Prav tako predlagamo spremembo Uredbe na način, da regulirana cena za leto 2023 velja za vse MSP, ne glede na to kdaj so sklenili pogodbo za dobavo električne energije. Večina MSP ni menjala distributerja, kar pomeni, da so se konec leta (decembra 2022) določile le nove cene na obstoječih pogodbah za nedoločen čas in datumi teh pogodb niso znotraj obdobja od 9. novembra do vključno 31. decembra 2022 (cene pa so na novo postavljene na podlagi Uredbe o določitvi mehanizma oblikovanja cen električne energije za poslovne odjemalce in višino iz decembra 2022).

Prosimo, da naše predloge proučite ter jih ustrezno vključite v besedilo predloga sprememb Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (ZPGOPEK) in obenem realizirate tudi spremembo Uredbe o določitvi cene električne energije za MSP podjetja, kot navedeno predhodno. Prosimo vas za povratno informacijo do sestanka krizne skupine, ki je predviden 20. januarja 2023.

V pričakovanju vašega hitrega odziva vas lepo pozdravljamo,

Tibor Šimonka, l.r.
Predsednik GZS

mag. Mariča Lah, l.r.
Predsednica TZS

Blaž Cvar, l.r.
Predsednik OZS

Marjan Trobiš, l.r.
Predsednik ZDS

Marko Lotrič, l.r.
Predsednik ZDOPS

V vednost:

- g. Matevž FRANGEŽ, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- mag. Saša LEBAN, sekretarka za področje gospodarstva in turizma, Kabinet predsednika Vlade RS
- mag. Alenka Marovt, sekretarka, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo